

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r: Cabinet

Dyddiad y cyfarfod: 04/04/23

Teitl: Pennu Ffioedd Cartrefi Gofal – Ffioedd y Sector Annibynnol a'r Awdurdod Lleol

Pwrpas yr adroddiad: Pennu'r ffioedd a argymhellir ar gyfer lleoliadau i bobl hŷn yng Nghartrefi Gofal y Sector Annibynnol yng Ngheredigion yn 2023/24

Er: PENDERFYNIAD

Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet: Y Cyngorydd Alun Williams, Dirprwy Arweinydd y Cyngor ac Aelod Cabinet ar gyfer Gydol Oes a Llesiant

1. Cyflwyniad

Pennir ffi safonol ar gyfer lleoliadau i bobl hŷn y mae'r Cyngor yn eu comisiynu mewn cartrefi Gofal Preswyl a Nyrsio preifat yn y sir. Rhennir y ffioedd i bedwar categori gwahanol gyda ffioedd unigol. Yng Ngheredigion ceir 10 Cartref Gofal yn y sector Annibynnol (7 Cartref Preswyl a 3 Chartref Nyrsio) a 5 Cartref Gofal sy'n cael eu rhedeg gan yr Awdurdod Lleol.

Mae'n rhaid i'r Cyngor ddilyn canllawiau Llywodraeth Cymru a'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) wrth ystyried a phennu pris am ofal i bobl hŷn yng nghartrefi Ceredigion. Mae amryw gyhoeddiadau ar gael hefyd, fel 'Bywydau Bodlon, Cymunedau Cefnogol – Fframwaith a Chanllawiau Comisiynu' Llywodraeth Cymru a phecyn cymorth Llywodraeth Cymru 'Dewch inni gytuno i gytuno'.

2. Cefndir

Y llynedd, comisiynodd y Cyngor sefydliad allanol i adolygu'n annibynnol ei Ffioedd Cartrefi Gofal, a rhoddwyd cryn dipyn o amser, egni ac ymdrech i'r adolygiad gan swyddogion y Cyngor, LaingBuisson a'r Cartrefi Gofal eu hunain. Rhoddodd y Cyngor ganlyniad yr adroddiad annibynnol ar gyfer 2022/23 ar waith yn llawn a arweiniodd at y ffioedd a ganlyn:

<u>Ffioedd Wythnosol am Leoliad*</u>	Preswyl	Preswyl EMI	Nyrsio	Nyrsio EMI
Ffioedd 2022/23	£760.00	£812.00	£883.30	£883.30
Cynnydd uwchlaw 2021/22 (£)	+£116.00	+£126.00	+£215.15	+£171.82
Cynnydd uwchlaw 2021/22 (%)	+18.0%	+18.4%	+32.2%	+24.1%

* Nid yw'r Nyrsio yn cynnwys yr elfen Gofal Nyrsio a ariennir gan yr Awdurdod Lleol (tua £7.86 yr wythnos)

3. Dull Gweithredu a Chanlyniad ar gyfer 2023/24

Roedd adroddiad annibynnol 2022 yn cydnabod nad oedd ymgymryd â dadansoddiad llawn o'r costau gwirioneddol yn realistig ym mhob un blwyddyn oherwydd y goblygiadau cysylltiedig o ran adnoddau i'r Cyngor a'r Cartrefi Gofal fel ei gilydd.

Cynigiai, yn hytrach, bod dadansoddiad llawnach yn cael ei gynnal bob 3-4 blynedd ac, yn y blynyddoedd cyfamserol, y byddai ystyriaethau ynghylch ymgodiadau blynyddol yn seiliedig ar ddull mynegai chwyddiant gan roi sylw dyledus i'r materion sy'n effeithio ar elfennau gwahanol yn y cymysgedd chwyddiant e.e. cynnydd yn y Cyflog Byw Gwirioneddol, Pensiynau, Bwyd, Ynni ac ati.

Yn dilyn y dull mynegai chwyddiant, cafodd rhagdybiaethau allweddol eu gwneud wrth bennu cynnig ffioedd ar gyfer y flwyddyn ariannol newydd fel a ganlyn:

- i) Cynnwys darpariaeth i gynyddu'r Cyflog Byw Gwirioneddol o £9.90 i £10.90 yr awr sy'n effeithio ar bob gweithiwr Gofal Cymdeithasol cofrestredig, a ffactora penderfyniad Llywodraeth y DU i wyrdroi'r cynnydd o 1.25% yn Yswiriant Gwladol Cyflogwyr gan roi cynnydd o 9.4% i gyd, sydd wedi'i roi i staff gofal uniongyrchol a staff cynorthwyol.
- ii) Rhagdybio y bydd cyfradd gyflogau staff eraill (Rheolwyr a staff Gweinyddol) yn codi 7.5%
- iii) Rhagdybio y bydd costau nad ydynt yn gysylltiedig â staff yn cynyddu gan gymryd cydrannau allweddol y Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI) swyddogol o 10.1% ym mis Ionawr 2023 i ystyriaeth. E.e. Yswiriant 13.6%, Bwyd 16.8%, Tai/dŵr/trydan/nwy/tanwydd arall 26.7% a Phob Elfen o'r Mynegai Prisiau Defnyddwyr ac eithrio Ynni a Bwyd 5.8%.
- iv) Rhagdybio y bydd cynnydd o 3% mewn elw ac enillion ar y cyfalaf a ddefnyddir.

Mae hyn yn arwain at gynydd arfaethedig o 8.86% mewn ffioedd yn 2023/24 sy'n golygu y byddai llinell sylfaen costau safonol lleoliadau ar gyfer y 4 categori fel a ganlyn:

Ffioedd Wythnosol am Leoliad *	Preswyl	Preswyl EMI	Nyrsio	Nyrsio EMI
2022/23 Terfynol	£760.00	£812.00	£883.00	£883.00
2023/24 Arfaethedig	£827.00	£884.00	£961.00	£961.00

* Nid yw'r Nyrsio yn cynnwys yr elfen Gofal Nyrsio a ariennir gan yr Awdurdod Lleol (tua £7.86 yr wythnos)

4. Adborth y Sector Cartrefi Gofal yng Ngheredigion

Gofynnwyd i bob Cartref Gofal roi adborth ffurfiol ar gynnig cychwynnol dros dro o gynydd o 8.37% mewn ffioedd ar gyfer 23/24. Gwrthododd pob un o'r 3 Chartref Nyrsio (100%) a 4 Cartref Preswyl (57%) y cynnig, ond derbyniodd y 3 Chartref Gofal a oedd yn weddill (43%) y cynnig. Y prif resymau a roddwyd dros wrthod oedd costau staffio (gan gynnwys cyflogau) a chostau ynni/gwresogi.

Rhodddwyd ystyriaeth i'r adborth yn rhan o adolygiad o'r cynnig cychwynnol i gynyddu'r ffioedd ac adlewyrchir hyn yn y ffigurau a ddarperir dan Adran 3: Dull Gweithredu a Chanlyniad ar gyfer 2023/24 uchod. Arweiniodd hyn at gynydd yn yr 8.37% dros dro i 8.86%.

5. Casgliad

Roedd y cynnydd i Setliad Cyllid Llywodraeth Leol y Cyngor ar gyfer 23/24 gan Lywodraeth Cymru yn 8.1%. Roedd hyn yn cynnwys darpariaeth ar gyfer cynnydd yn y Cyflog Byw Gwirioneddol i staff Gofal Cymdeithasol cofrestredig yn unol â pholisi Llywodraeth Cymru. Priodolwyd Cyllideb Lleoliadau i Bobl Hŷn 23/24 i gynydd yn y ffi ddangosol o 8.37%.

Amcangyfrifir y bydd cost y cynnydd arfaethedig o 8.86% mewn ffioedd yn rhyw £40k y flwyddyn os bydd nifer y lleoliadau yn parhau yn gyson sydd gyfwerth, yn fras, ag 1 lleoliad Gofal Preswyl ychwanegol. Dengys dangosyddion cynnar gan awdurdodau cyfagos (a'r rhan fwyaf heb gwblhau eu prosesau pennu ffioedd eto) y bydd ffioedd Ceredigion yn dal yn uwch.

Gyda chwyddiant yn parhau yn uchel, mae'r rhain yn amserau heriol i'r rhan fwyaf o fusnesau ac nid yw'r sector Cartrefi Gofal Preswyl a Nyrsio yn wahanol. Rhodddwyd ystyriaeth lawn cyn belled â phosibl i gydnabod y pwysau costau penodol sy'n effeithio ar y sector ac ystyried adborth y Darparwyr drwy'r broses ymgynghori.

Cynigir bod y Cyngor yn rhoi'r cynnydd mewn ffioedd a amlinellir ar gyfer 23/24 ar waith o 10/04/23 (sy'n cyd-fynd â'r dyddiad gweithredu a ddefnyddiwyd ar gyfer asesiadau ariannol wedi'u diweddarau er mwyn osgoi dyblygu gwaith/gwaith ychwanegol yn y maes hwn). Yn ogystal, cynigir pennu ffioedd y Cartrefi Gofal a redir gan yr Awdurdod Lleol ar yr un lefel.

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:	A gwblhawyd Asesiad Effaith Integredig? Os na, nodwch pam Crynodeb: Amherthnasol Hirdymor: Cydweithio: Cynnwys: Atal:	Na
Argymhellion:	1. Cymeradwyo'r ffioedd a delir i Gartrefi Gofal yng Ngheredigion ar gyfer 2023/24 ar y lefelau wythnosol a ganlyn, gan ddod i rym ar 10/04/2023:	

Preswyl	£827.00
Preswyl EMI	£884.00
Nyrsio	£961.00
Nyrsio EMI	£961.00

2. Cymeradwyo'r ffioedd a godir am Gartrefi Gofal Preswyl yng Ngheredigion ar gyfer 2023/24 ar y lefelau wythnosol a ganlyn, gan ddod i rym ar 10/04/2023:

Preswyl	£827.00
Preswyl EMI	£884.00

Rheswm dros y penderfyniad	Er mwyn cytuno ar ffioedd i bobl hŷn ar gyfer 2023/24.
Trosolwg a Chraffu:	Dim
Fframwaith Polisi:	Costau Lleoliadau a Gomisiynwyd a'r Ffioedd a Chostau
Blaenoriaethau Corfforaethol:	Creu Cymunedau Gofalgar ac Iach
Goblygiadau Cyllid a Chaffael:	Amcangyfrifir y bydd cost y cynnydd arfaethedig mewn ffioedd tua £40k ychwanegol y flwyddyn uwchlaw Cyllideb 23/24 os bydd nifer y lleoliadau yn parhau yn gyson.
Goblygiadau Cyfreithiol:	Dim
Goblygiadau Staffio:	Dim
Goblygiadau Eiddo / Asedau:	Dim
Risg(iau):	Gall fod heriau o ran comisiynu yng nghyswllt Cartrefi Gofal unigol os byddant yn gwrthod ffioedd safonol y Cyngor ar gyfer lleoliadau a/neu yn ceisio codi Cyfraniadau Cost Ychwanegol ar breswylwyr.
Pwerau Statudol:	Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 Canllawiau Statudol Llywodraeth Cymru yn 2010 – 'Bywydau Bodlon, Cymunedau Cefnogol – Fframwaith a Chanllawiau Comisiynu'
Papurau Cefndir:	Dim
Atodiadau:	Dim

Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Audrey Somerton Edwards (Swyddog Arweiniol Corfforaethol Dros Dro: Porth Cynnal a'r Cyfarwyddwr Statudol)
Donna Pritchard (Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Porth Gofal)
Duncan Hall (Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Cyllid a Chaffael)

Swyddog Adrodd: Duncan Hall (Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Cyllid a Chaffael)
George Ryley (Rheolwr Corfforaethol: Caffael a Chomisiynu)

Dyddiad: 20/03/23